

คำชี้แจง

เรื่อง การจัดสรรเงินกำไรเพื่อเป็นทุนสำรองของบริษัทจำกัด

ด้วย บริษัทจำกัดได้สละผลประโยชน์ทางธุรกิจจากการค้าเกี่ยวกับการจัดสรรเงินเพื่อเป็นทุนสำรอง โดยมีข้อเท็จจริงว่า กรณีใบประกอบกิจการ บริษัทมีผลกำไรมากและประสงค์จะจัดสรรเงินกำไรเพื่อเป็นทุนสำรองในคราวเดียวร้อยละ 10 โดยจะไม่ทยอยจัดสรรเงินเพื่อเป็นทุนสำรองไปละร้อยละ 5 ไล่เรื่อยไป

เพื่อให้บริษัทจำกัดมีความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจนเกี่ยวกับข้อกฎหมายในการดำเนินการจัดสรรเงินเพื่อเป็นทุนสำรอง กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจึงขอเรียนชี้แจงดังนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัทได้บัญญัติเรื่องการจัดสรรเงินเพื่อเป็นทุนสำรองของบริษัทจำกัดไว้ในมาตรา 1202 ว่า

“มาตรา 1202 ทุกคราวที่บริษัทมีกำไร บริษัทต้องจัดสรรเงินไว้เป็นทุนสำรองอย่างน้อยหนึ่งในสี่สิบส่วนของจำนวนผลกำไรซึ่งบริษัททำมาหาได้จากกิจการของบริษัท จนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนถึงหนึ่งในสิบของจำนวนทุนของบริษัทหรือมากกว่านั้น แล้วแต่จะได้ตกลงกำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัท

ถ้าได้ตกลงหุ้นโดยคิดเอาราคาก่อนที่กำไรปรากฏในใบหุ้นเท่าใด จำนวนที่คิดเกินนี้ท่านให้แบ่งกอบเข้าในทุนสำรองจนกว่าทุนสำรองจะมีจำนวนเท่าถึงที่กำหนดไว้ในวรรคก่อน”

จากข้อกฎหมายดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า ทุกครั้งที่มีการจ่ายเงินปันผล บริษัทจำกัดต้องจัดสรรเงินกำไรนั้นไว้เพื่อเป็นทุนสำรองหนึ่งในสี่สิบส่วนหรือร้อยละ 5 ของเงินกำไรซึ่งเป็นรายได้ที่ได้มาจากการประกอบกิจการของบริษัทก่อนจ่ายเงินปันผล จนกว่าเงินทุนสำรองจะมีจำนวนถึงหนึ่งในสิบหรือร้อยละ 10 ของจำนวนทุนของบริษัทตามที่ได้จดทะเบียนไว้ หรือมากกว่านั้นตามที่ได้กำหนดจำนวนทุนสำรองไว้ในข้อบังคับบริษัท ซึ่งจำนวนเงินที่กฎหมายกำหนดให้ต้องจัดสรรเป็นทุนสำรองเป็นจำนวนเงินขั้นต่ำ ดังนั้นปัญหาที่ถามข้างต้นที่ประสงค์จะจัดสรรเงินกำไรเพื่อเป็นทุนสำรองในคราวเดียวร้อยละ 10 โดยจะไม่ทยอยจัดสรรเงินเพื่อเป็นทุนสำรองไปละร้อยละ 5 ซึ่งเป็นจำนวนที่จัดสรรเป็นเงินทุนสำรองที่มากกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงสามารถกระทำได้โดยไม่ขัดกับบทบัญญัติของกฎหมายมาตรา 1202 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่อย่างใด

จึงเรียนชี้แจงมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

18 ต.ค. 2552